

DIA leest: 'Fleisch ist mein Gemüse'

Leestip van medewerkers van het Duitsland Instituut Amsterdam

Boeken - 13 december 2017 - Auteur: Petra Schulze Göcking

Schnitzels en schuttersfeesten in plaats van dichters en denkers: Heinz Strunk vertelt in zijn boek 'Fleisch ist mein Gemüse' hoe het was om op te groeien in de Noord-Duitse provincie van de jaren tachtig. Hij schreef een tragikomische roman, een *coming-of-age*-verhaal en een sociale studie in één. Het is een van de favoriete boeken van communicatie-medewerker Petra Schulze Göcking, die zelf in de Duitse provincie opgroeide.

Heinz is midden 20 en woont met zijn psychotische moeder in Harburg, de meest onopvallende buitenwijk van Hamburg. Hij voert daar een benauwend bestaan tussen etterige acne, alcohol, depressie en bijstand. Alleen muziek lijkt Heinz nog wat houvast te geven. Als kind leerde hij meerdere instrumenten bespelen en nu componeert hij thuis in zijn eigen studiootje popsongs met bij elkaar gejatte fragmenten van hits - in de hoop dat een talentvolle zangeres ze ooit zingt en zijn songs beroemd worden.

Tot het zover is speelt Heinz als saxofonist bij de feestband Tiffany's en treedt met deze combo op tussen Elbe en Lüneburger Heide, van schuttersfeest naar schuttersfeest.

'Arme Würstchen'

De grotendeels autobiografische roman 'Fleisch ist mein Gemüse' is, zoals de titel al doet vermoeden, een ongezouten en verhelderend portret van de Noord-Duitse provincie. Met rake beschrijvingen van het feestgezelschap, van de schutterskoning met zijn Gorbatsjov-wijnvlek tot de levenslustige slagersleerlinge, van de onbereikbare, opgedirkte meiden tot de jonge boeren die hun houthakkershemden over witte t-shirts dragen en eruit zien alsof ze net terugkomen van het koeien melken. Met kritische beschouwingen over de bandleden, allemaal 'arme Würstchen', die met passie maar zonder talent schlagerhits van Klaus und Klaus en G.G. Anderson spelen. En bijnamen hebben als 'Gurki' (augurkie).

Heinz Strunk: 'Fleisch ist mein Gemüse. Eine Landjugend mit Musik'
(Reinbek, 2004), 256 blz.

ISBN: 978-3-499-23711-9

Uitgeverij Rowohlt

Strunk – pseudoniem van schrijver, musicus en komiek Mathias Halfpape – is een scherp observator en schuwt ook zelfkritiek niet. Hij schildert een milieu vol authentieke karakters, waar geen gevoel heerst voor pretentieuze muziek, avantgarde of subculturen. Hier, op het platteland, gaat het om het wezenlijke: een goed stuk vlees in plaats van rauwkost. “De mens is geen salade-eter”, vat bandlid Jens het treffend samen. En voegt daar, nadat hij zijn bord heeft volgeladen met gebraden vlees, worstjes en karbonades, aan toe: “Vlees is mijn groente”.

Even ongecompliceerd zijn de politieke opvattingen op het Noord-Duitse platteland, zoals de ik-verteller Heinz vaststelt. Op de feesten rebelleert de plattelandsjeugd weliswaar met protestsongs van de Nederlandse band Bots, maar “in werkelijkheid stemmen ze natuurlijk allemaal strak CDU”. En de val van de Muur zien de bandleden eerder als een bedreiging dan als reden voor vreugde, bang als ze zijn dat de ‘Oostmuzikanten’ met kop en schouders boven de ‘Westmuzikanten’ uitsteken.

Droge humor

Een klassiek literair meesterwerk is ‘Fleisch ist mein Gemüse’ misschien niet. En fijnzinniger types halen wellicht een wenkbrauw op bij het deels grove taalgebruik. Daartegenover staan de droge humor en de Noord-Duitse *Schnack* (*slang*) die duidelijk tussen de regels door te horen is. Maar ondanks alle grappen kijkt de auteur nooit op de anderen neer. Hij gaat juist eerlijk met hen om en ziet naast hun eigenaardigheden ook hun liefdevolle kanten.

Het verhaal wordt opgeluisterd met grappige vaktermen en schlagerhits uit de feestscene, klanknabootsing en creatieve metaforen. “Van de voedertroggen van het leven onoverbrugbaar ver verwijderd”, zo beschrijft de ik-verteller bijvoorbeeld zijn verlangen naar erkenning en naar een geliefde.

Dit verlangen blijft tot het einde van het verhaal on vervuld. Daarom heeft ‘Fleisch ist mein Gemüse’ naast alle komische elementen ook iets tragisch: de miskende musicus struikelt door het leven en kan zijn afkomst en zijn treurige bestaan met alle onvolkomenheden niet ontvluchten.

In een [interview](#) over zijn boek zei Heinz Strunk: “Het komische relativeert de pijn van het leven en maakt het verdraaglijker. Anders word je echt gek.” Er zijn 500.000 exemplaren van het boek verkocht, het werd als theaterstuk opgevoerd en in 2008 werd het [verfilmd](#). Zo werd Strunk uitgerekend met zijn eigen tragische

verhaal succesvol.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/24000/dia-leest-fleisch-ist-mein-gemuse>